

Centrum sociálních služeb Prostějov, p.o.

Lidická 86, 796 01 Prostějov

Poskytované služby: Domov pro seniory a Domov se zvláštním režimem

ČTYŘLÍSTEK

PRO ŠTĚSTÍ

leden - únor 2014

Obsah:

- úvodní slovo ...	str. 2-3
- ohňová show...	str. 4
- Tříkrálová sbírka...	str. 4
- na Hromnice...	str. 5
- uzení klobásek ...	str. 6
- i vzpomínka může být bohatstvím...	str. 7
- jarní dekorace...	str. 8
- poučná beseda...	str. 9
- svátek sv. Valentina ...	str. 10
- příspěvky uživatelů...	str. 11
- keramika...	str. 12
- plesová sezóna je tu...	str. 13
- mezigenerační setkání se vydařilo ...	str. 14

Úvodní slovo

Vážené čtenářky a milí čtenáři,

doufám, že si užíváte prvních paprsků jarního sluníčka, i když je to v únoru poněkud neobvyklé. Předpovědi meteorologů říkají, že zima už letos nebude, proto se netěšme na sních, ale spíše na sněženky. Dovolte mi, abych přispěla několika řádky do prvního čísla našeho občasníku v roce 2014. Úvodem Vás všechny srdečně zdravím a přeji Vám všem i našemu Čtyřlístku do budoucna mnoho poutavých článků a spousty věrných čtenářů jak z řad uživatelů sociálních služeb, tak i z řad zaměstnanců naší organizace.

Nyní bych se ráda vrátila k příležitostem, kde jsme měli možnost se společně setkat. Začátek roku 2014 jsme přivítali poněkud netradičně, ale dle mého soudu důstojně a navíc neotřelým způsobem. Ohňová show na oslavu začátku nového roku byla zjevem v Centru sociálních služeb v Prostějově bezesporu novým, ale troufám si tvrdit, že pro přítomné uživatele sociálních služeb i zaměstnance, kteří se přišli podívat i když nebyli zrovna v práci, to byl nevšední zážitek.

Další příležitostí byla beseda v jídelně budovy C s poručíkem Kořínkem z Policie České republiky na téma bezpečnosti. Pan poručík je členem preventivní informační skupiny policie a uživatele sociálních služeb v naší organizaci seznamoval se základními riziky, která mohou hrozit v oblasti osobní bezpečnosti a zdraví, dopravy, ochrany majetku, podepisování nevýhodných smluv apod.

Ráda bych Vás také pozvala dne 27. 2. 2014 na již tradiční Masopustní ples, který se každoročně koná v naší organizaci. Masopust je nejčastěji třídní lidový svátek, který ve své podstatě sice nemá nic společného s liturgií, ale přesto je podřízen běhu církevního kalendáře. Slaví se ve dnech předcházejících Popeleční středě, kterou začíná 40denní půst před Velikonocemi. Protože datum Velikonoc je pohyblivé, je pohyblivým svátkem i masopust. Přípravou na masopust je čtvrtek před masopustní nedělí, nazývaný "tučný čtvrtek" či "tučnáček". Panuje všeobecné přesvědčení, že v tento den má člověk jíst a pít co nejvíce, aby byl celý rok při síle. Doufám, že se nám to všem podaří a strávíme krásné společné odpoledne.

Vážení a milí obyvatelé Centra sociálních služeb, vážené kolegyně, vážení kolegové, přeji nám všem do roku 2014 spoustu energie, optimismu a příjemně strávených chvil ve společnosti vstřícných a pozitivně naladěných lidí.

Krásné jaro Vám z celého srdce přeje

PhDr. Markéta Čožíková

ředitelka

Ohňová show

V našem zařízení se dne 3. 1. 2014 ve večerních hodinách uskutečnila zdařilá akce s názvem „Ohňová show“. Jak samotný název napovídá, naše uživatelky zhlédly zcela originální vystoupení skupiny „Šermíři Šumperk“. A také jsme tímto způsobem a novoročním přáním ředitelky Centra sociálních služeb PhDr. Markéty Čožíkové, oslavili příchod nového roku.

Přítomné nejvíc upoutalo žonglování s ohňovými loučemi a také je překvapila kreativní a působivá choreografie. U uživatelék z domova se zvláštním režimem měl program velmi kladnou odezvu a po jeho skončení bylo slyšet dojmy uživatelék, jako např.: „bylo to tedy pěkné“, „líbilo se mi to“, „úžasné“, „to jsem ještě neviděla“.

Jsme rádi, že naše uživatelky toto vystoupení zaujalo a přineslo jim nevšední zážitky.

Lýdia Navrátilová
ergoterapeutka

Tříkrálová sbírka

Od 1. do 14. ledna můžeme po celé naší zemi, ve všech městech i vesnicích každoročně potkat charitní koledníky. Celkový počet koledníků v naší republice se tradičně pohybuje kolem čtyřiceti tisíc. I letos k nám zavítala skupinka studentů

z Cyrilometodějského gymnázia v kostýmech Tří králů. Zaspívali, zahráli na flétničku a potěšili nás svou milou přítomností. Z výtěžku sbírky potom Charita České republiky pomáhá těm, kteří si sami pomoci nedokáží. A tak jsme u nás začali nový rok dobrým skutkem.

Bc. Petra Zbořilová

Na Hromnice o hodinu více

Hromnice patří k svátkům s pevně stanoveným datem, slaví se přesně 40 dnů po narození Páně, tedy 2. února Otevírají období roku, které vrcholí veselým masopustem. Jejich název je pevně spjat se strachem našich předků z blesků a hromů a se svíčkami – hromničkami.

Od počátku provázela svátek symbolika světla a už v 5. století bylo jeho součástí procesí se svíčkami. Žehnání svící v kostele bylo zavedeno v 10. století. Hromničky se zapalovaly při bouři s prosbou o ochranu. Oheň zapálený bleskem dokázal v době, kdy většina staveb byla ze dřeva, strávit v okamžiku celé vesnice. Navíc si prostí lidé dlouho nedokázali vysvětlit podstatu přírodních živelných pohrom, a proto kolem nich vytvořili řadu mýtů a pověr.

Svíčky posvěcené na Hromnice v kostele si lidé schovávali po celý rok. V některých krajích bylo na Hromnice zakázáno šít, aby špička jehly nepřitáhla blesk, nesmělo se klít a vůbec používat neslušná slova. Na Chodsku dokonce věřili, že kdo bude toho dne tancovat, do roka zemře.

(z knížky České zvyky a obyčeje od Aleny Vondruškové)

Ivana Kapláňková
aktivizační pracovnice

Uzení klobásek

Uzení bylo odjakživa součástí každé vesnické zabíjačky. My jsme si to trochu ulehčili, zabíjačku jsme vynechali, koupili si klobásky z lešanské masny a dali do udírny. Do hodiny jsme měli na stole voňavou klobásku s čerstvým chlebem. Snědli jsme si je v jídelně, jelikož na sezení venku byla zima. Vonělo to celou budovou, jako při pravé zabíjačce.

Nabídli jsme i personálu a sklidili pochvalu za dobrou svačinku. No přece nebudeme čekat, až bude venku teplo. Pod udírnou se muselo zatopit o něco dřív než v letních měsících, jinak žádný problém. Doufáme, že i na budově D byli všichni spokojeni a rádi se k nám příště připojí.

Renata Hýblová
aktivizační pracovnice

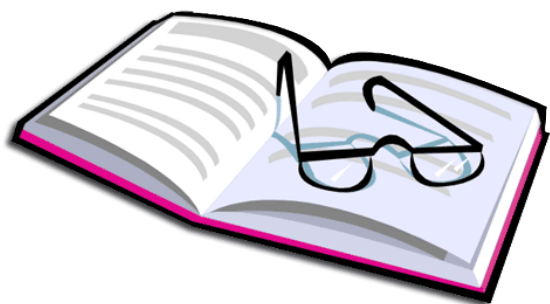
I vzpomínka může být velkým bohatstvím

Jednoho nedělního odpoledne, kdy jsme se jako rodina sešli a povídali o všem možném, se z ničeho nic dědeček zadíval na svého vnuka a začal vzpomínat: „To když jsem byl takhle malý kluk, jako je teď Honzík, tak jsem šel se svou maminkou na divadelní představení, které se pořádalo jednou za čas u nás ve vsi. Tenkrát měli zrovna i nějaké vystoupení dětí. Jak jsem seděl s maminkou v první řadě, už nevím, co mě to popadlo, ale najednou jsem se uprostřed představení zvedl a namířil si to rovnou na podium. Všichni náhle utichli a pozorovali, co se bude dít. Já se uklonil, dal ruce v bok a spustil jsem: *Šel zajíček brázdou, měl kapčenko prázdnou, potkala ho Káča, dala mu koláča...* No co vám mám povídat, zvedl se obrovský aplaus, všichni tleskali, jen v mé mamince by se v tu chvíli, jak se říká, krve nedořezal, jak byla zaskočená. Ale já byl náramně spokojený a navíc jsem dostal za tento umělecký výkon od pořadatelů obrovský sáček bonbónů.“

Dnes už to Honzíkova prababička (tehdy maminka „mladého umělce“) bere s úsměvem a ten se rázem vykouzil i na našich tvářích, když jsme tuhle historku vyslechli. Zkrátka aplaus číslo dvě byl zaručen. A já jsem velmi ráda, že jsem se tenhle zážitek z dětství mého tatínka měla možnost dozvědět a můžu se o něj s vámi podělit.

Proto pokud máte i vy nějakou veselou příhodu, nebo jakoukoliv vzpomínku z vašeho života, o kterou byste se s námi chtěli podělit publikováním v knize Střípky vzpomínek, neváhejte kontaktovat aktivizační pracovníce. Moc si všech vašich vzpomínkových příspěvků vážíme, ať už jsou veselé, smutné, či takové, které mapují kus naší historie přímo prostřednictvím vašich prožitků.

Jana Novotná
aktivizační pracovníce

Jarní dekorace

Začátkem února jsme se začali u našeho pana zahradníka zajímat o objednané truhlíky s jarními květinami. Měli jsme totiž během měsíce v plánu je s uživateli ozdobit a rozmístit na oddělení, aby mohli sledovat, jak rozkvétají. Chtěli jsme si tak už v únoru „pustit do domu“ trochu jara. Příroda nás ale doslova překvapila. Ze skleníku jsme si přinesli krásné, skoro rozkvetlé narcisky a tak jarní zdobení proběhlo na budově D už 6. února. Práce ve skupinkách uživatele těšila, zvláště když pro zpestření aktivizační pracovnice Leona Skokánková předvedla ještě výrobu obalů na květináče z ruliček novinového papíru a zájemci si to mohli také sami vyzkoušet. Byla z toho nakonec tvořivá dílna, jak se patří a zároveň příjemně strávené předjarní dopoledne.

Ivana Kaplánková
aktivizační pracovnice

Poučná beseda

V pondělí 10.2.2014 byly uživatelky z domova ze zvláštním režimem pozvané na besedu pořádanou policií ČR, která se konala v jídelně fialové budovy. Úvodním slovem nás přivítala paní ředitelka a pak následovala beseda vedená příslušníkem České policie panem Františkem Kovaříkem. Zajímavé povídání, prokládané příklady z praxe, všechny velmi zaujalo. Uživatelky byly upozorněny na možná rizika, která mohou nastat, při nákupech a vycházkách, ale i na důležitost ochrany v soukromých prostorách. Uživatelky tato problematika zajímala a do samotné besedy se aktivně zapojily. Příjemně strávené odpoledne rychle uběhlo a ještě na druhý den jsme si měly o čem popovídat.

Simona Štěpánová
aktivizační pracovnice

Svátek svatého Valentýna

Svátek svatého Valentýna (zkráceně také Valentýn), se slaví každoročně 14. února jako svátek lásky a náklonnosti mezi partnery. Je to den, kdy se tradičně posílají dárky, květiny, cukrovinky a pohlednice s tematikou stylizovaného srdce, jako symbolu lásky.

Svátek je pravděpodobně odvozen od svátku Lupercalia, slaveném ve starověkém Římě. V předvečer tohoto dne byly do „urny lásky“ vloženy lístečky se jmény mladých dívek. Každý mladý muž potom tahal lísteček a dívka, jejíž jméno si vytáhl, se měla stát jeho „miláčkem“ v následujícím roce.

Legenda také říká, že tento den začal být známý jako Den svatého Valentýna až díky knězi Valentýnovi. Claudius II., vládce Říma, zakazoval svým vojákům, aby se ženili nebo jen zasnubovali. Báł se, že by chtěli zůstat doma u svých rodin a nešli do boje. Valentýn vzdoroval vládci a tajně oddával mladé páry. Byl zatčen a později popraven 14. února. Svátek Lupercalia splynul s oslavami mučednictví Svatého Valentýna a vznikl romantický svátek, který je nyní 14. února slaven.

Renata Hýblová
aktivizační pracovnice

Příspěvky uživatelů

Soběstačnost

Ten kdo je soběstačný,
neví jak je šťastný.
S časem ji ztrácíme,
až pak si uvědomíme,
jak těžké je říkat prosím
pořád, stále ale musím.
Pomoc je ruka plná,
moc silná i něžná,
lépe je ji nepotřebovat
a vše si sám udělat.
Chtěla bych být tou rukou
a hladit duši nemocnou
i ruce, hodiny tikají
určitě se ocitne v ráji.

Marcela Prázdná

Hanácky povídání

Šil stréček Cásek do pola a rozhližel se kolem dokola.
To najedno frnk, oletěl mo kromflék od nových gati,
zrovna tam na óvratí, blízko herteplové nati.
Mám se pro tebe zhébnót? Abe mně praskl břoch?
Kdež sis tam oltěl, tak si tam bod'! To belo k večero.
Na drohé deň povídá: Maryšo, běž na óvratí, oletěl mně kromflék od nových gati
a te Floryšo, nehleď jak z dobo, chce se mně zévnót, otevř mně hobo.
V tym leti Maryša, celá jak bezdochá, gombelá stréčkovi čémsi o ocha.
Stréčko, ten kromflék sem našla. Ležel tam na óvratí, jak ste říkal,
blízko herteplové nati a do rána k němo přerostle e gatě!
Neplké hlopote a netros mako, deť be to belo kos zázrako.
A ostatně te gatě vem, kdež je tak órodná ta naša hanácká zem!

Jan Bouda

Keramika

Mezi Vaše oblíbené činnosti patří práce s hlínou. Ostych může jít stranou, vždyť vykrajování z tvořítek tolik připomíná pečení. Jen s jediným rozdílem, keramika se nedá ochutnat. Letos jsme nenechali nic náhodě a začali s výrobou jarních motivů hned brzy v zimě. Protože kdo se jen trochu vyzná v keramice, ví, že hlína potřebuje svůj čas. A my budeme připraveni svou troškou přispět mezi další výrobky jarní prezentační výstavky.

Bc. Petra Zbořilová

Plesová sezóna je tu

Rok utekl jako voda a máme tu opět období plesů, které v mnohých může vyvolat krásné a mnohdy i zábavné vzpomínky nejen na to, jak protančili celý večer, ale i na to, co všechno zažili třeba i v době, kdy chodili do tanečních. Vzpomínání nám může oživit i pohled do našich vitrínků umístěných na modré budově D a fialové budově C, které jsou naaranžovány nejen zajímavými předměty spojenými právě s plesovou sezónou, jako jsou například staré šperky, brože, vějíře, líčidla, oděvy, ale letos i spoustou pozvánek na různé sokolské, masopustní, šibřinkové a jiné plesy, které svou historií sahají mnohdy až do přelomu 19. a 20. století. Velké díky patří právě prostějovskému tanečnímu mistru Jiřímu Šindlerovi, který nám tyto pozvánky na plesy, taneční pořádky, učebnice tanců a jiné ochotně zapůjčil, a tím zpestřil naše posezení u kávy. No posuďte sami, kolik příležitostí má člověk, dozvědět se například „Kterak chovati se na plesech,“ či jak vypadala polonéza v roce 1919.

Jana Novotná
aktivizační pracovnice

Mezigenerační setkání se vydařilo

24. února se uskutečnilo ve foyer modré budovy přátelské setkání s mladými malíři ze Základní umělecké školy VI. Ambrose, kteří u nás začátkem listopadu portrétovali Vaše tváře. Z portrétů byla vytvořena putovní výstava. Nyní si ji můžete prohlédnout v 1. patře modré budovy, po měsíci na fialové budově a poté na Hélově vile.

Na návštěvu dětí jsme se náležitě připravovali, dopoledne jsme napekli vanilkové rohlíčky, vždyť nejlepší jsou ty čerstvé a nachystali malé pohoštění. Na úvod setkání promluvila ředitelka CSSP, doktorka Markéta Čožíková, poděkovala všem zúčastněným a zdůraznila význam takovýchto mezigeneračních setkání. Velký dík patří také paní učitelce magistře Haně Palacké. Při její prezentaci fotografií, které zachytila při „portrétování“ jsme si všichni zavzpomínali a připomněli si hezké chvíle našeho prvního setkání. Na první pohled bylo zřejmé, že i tak věkově vzdálené generace si dokáží být velice blízko a mají si co říct.

Se Základní uměleckou školou spolupráce určitě nekončí a už dnes se můžeme těšit po prázdninách na společné tvoření.

Bc. Petra Zbořilová

.....
Fotografie v tomto časopise jsou použity se souhlasem uživatelů.
Centrum sociálních služeb Prostějov, p. o.
Lidická 2924/86, 796 01 Prostějov
Tel.: 582 321 403
www.csspv.cz